

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

H/12495. számú

országgyűlési határozati javaslat

**az Európai Unió irányítása alatt végrehajtott balkáni katonai békefenntartó
(ALTHEA) művelethez történő magyar hozzájárulásról**

**Előadó: Juhász Ferenc
honvédelmi miniszter**

Budapest, 2004. november

Az Országgyűlés**.../2004. (....) OGY****határozata****az Európai Unió irányítása alatt végrehajtott balkáni katonai békefenntartó (ALTHEA) művelethez történő magyar hozzájárulásról**

Az Országgyűlés – figyelemmel a Magyar Köztársaságnak az Egyesült Nemzetek Alapokmányából fakadó kötelezettségeire, az ENSZ Biztonsági Tanácsának határozataira, a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióban (a továbbiakban: EU) viselt tagságára – az EU közös kül- és biztonságpolitikája hatékonyságának fokozása érdekében az Alkotmány 19. § (3) bekezdésének j) pontjában foglalt jogkörében:

1. hozzájárulását adja ahhoz, hogy a délszláv válság rendezésének végrehajtását biztosító – az EU által irányított ALTHEA elnevezésű – műveletben (a továbbiakban: EU művelet) résztvevő erők egységei Magyarország területén átvonulhassanak, átmenetileg állomásozhassanak, ideértve az állomásozás ideje alatt ezen szervezetek felkészítését, valamint a tevékenységhez szükséges vezetési és logisztikai feladatok ellátását, továbbá azt is, hogy ennek keretében repülőgépeik az ország légterét és kijelölt repülőtereit igénybe vehessék;

2. hozzájárulását adja ahhoz, hogy az EU műveletben részt vevő erők keretében a Magyar Honvédség állományából összesen 300 fő (amely a váltási periódusokban sem haladhatja meg a 450 főt) a rendszeresített technikai eszközökkel, fegyverzettel, felszereléssel ellátva tevékenykedjen;

3. felhatalmazza a kormányt, hogy az EU művelet tekintetében – a 2. pontban biztosított keretlétszámon belül – az EU által megfogalmazott igényeknek megfelelően, valamint felajánlható képességeink és tehervállalásunk lehetőségeit is figyelembe véve a jövőben meghatározza az egyes magyar kontingensek összetételét, feladatait, valamint települési helyüket;

4. felhívja a kormányt, hogy az e határozat alapján tett intézkedéseiről az Országgyűlés Külügyi bizottságát és Honvédelmi bizottságát igény szerint tájékoztassa.

5. Ez a határozat az elfogadása napján lép hatályba.

INDOKOLÁS

A Magyar Köztársaság biztonságpolitikájának egyik fő célja, hogy elősegítse a nemzetközi béke fennmaradását, erősítse Európa, az euro-atlanti térség biztonságát és stabilitását. Hazánk kiemelten érdekelt a szomszédos balkáni régió stabilitásának növelésében, gazdasági újjáépítésében és a normális élet feltételeinek megteremtésében.

A nyugat-balkáni régió hosszabb távon is potenciális válságterület marad, ami továbbra is szükségessé teszi a nemzetközi erők jelenlétét a térségben, kiemelten Koszovó stabilitásának fenntartása és végső státuszának rendezése érdekében. E feladatban az EU egyre fokozottabb ütemben kíván részt venni.

A NATO isztambuli csúcsertekezletén döntés született az SFOR megszűnéséről. Ezzel párhuzamosan az EU megkezdte egy új művelet tervezését, amely koncepciójában részben új feladatok végrehajtását tűzi ki célul, vagyis jelen esetben nem egy NATO misszió átvételéről, hanem egy új EU művelet indításáról van szó. A NATO és az EU között a múlt évben megkezdett és lassan befejeződő tárgyalások tisztázzák az SFOR misszió megszűnésének feltételeit, valamint az induló EU misszió pontos célját, feladatait, a vezetés, irányítás kérdését, illetve a misszió összetételét.

A Magyar Honvédség 1996 óta vesz részt az SFOR misszióban, kezdetben egy műszaki kontingenssel teljesített szolgálatot, majd annak 2002. első felében történt kivonása óta egy katonai rendfenntartó század van jelen Bosznia-Hercegovinában. A jelenlegi 108 fős alegység Szarajevóban települ és az olasz parancsnokság alatt lévő többnemzetiségű különleges egység (SFOR MSU) keretein belül végzi feladatait.

Az EU koncepcióval összhangban tervezésre került a magyar SFOR katonai század további tevékenysége az új EU műveletben az ún. IPU (Integrated Police Unit) kontingens (mintegy 600 fő, beleértve a magyar 108 fős kontingenst is) keretén belül. Ezen felül törzstisztek kiküldésére is sor kerül. A magyar katonai szerepvállalás az új EU misszióban, váltási időszakban nem haladja meg a 450 főt.

Az SFOR közreműködés belső jogi kereteit jelenleg a NATO irányítása alatt végrehajtott balkáni katonai békefenntartó műveletekhez történő magyar hozzájárulásról szóló 94/2001. (XII. 21.) OGY határozat biztosítja. A határozat a 9/2003. (II. 19.) OGY határozattal történő módosítását követően biztosította, hogy az abban szereplő felhatalmazások és engedélyek a NATO irányítású műveleteknek az Európai Unió által történő átvétele esetére is vonatkozzanak. Tekintettel azonban arra, hogy az SFOR feladat teljes egészében megszűnik és helyette egy új nemzetközi katonai szerepvállalás kezdődik, a jelenlegi határozat hivatkozott keretengedélye közjogi szempontból nem fedi le az új helyzetet. Ennek következtében az ezen EU műveletben történő magyar részvétel tekintetében – figyelemmel az Alkotmány 19. § (3) j) pontjában szereplő rendelkezésekre – új előzetes országgyűlési hozzájárulásra van szükség.

Az EU szóban forgó műveletéhez a szükséges mandátumot az ENSZ BT 2004. július 9-én meghozott 1551. számú határozata biztosítja, melyben a BT további 6 hónappal (2004. december végéig) meghosszabbította az SFOR mandátumát. A Biztonsági Tanács határozatában üdvözölte a NATO-nak az SFOR feladat megszüntetésére vonatkozó döntését, illetve ezzel egyidejűleg az EU-nak a bosznia-hercegovinai rendezést szolgáló – ALTHEA elnevezésű – feladatvállalására vonatkozó elhatározását¹.

¹ A Tanács 2004. július 12-én elfogadott „az EU bosznia és hercegovinai katonai műveletéről” szóló 2004/570/KKBP Együttes Fellépése (Joint Action) alapján